

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marţi, Joi şi Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondenţele sunt a se adresa la
Redacţiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicaţi nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Sibiu, 11 Ianuarie.

Convocările ce se fac din toate centrele românesce pentru inactivarea unor nouă despărţăminte ale Asociaţiunii transilvane nu pot fi decât o surprindere plăcută pentru românii de bine.

Asociaţiunea transilvană şi conducătorii acestei corporaţiuni culturale au venit de mult la convingere, că lucrările ei ar pute fi mai intensive, în faţa periculelor de cari este ameninţat nemul nostru de toate părţile.

Şi îndată ce acesta convingere a câştigat teren, îndată ce s'a observat că s'ar pute face ceva mai mult în direcţiunea acasta, comitetul din est an a venit cu propuneri concrete, cari primite din partea adunării dela Reghin cu însufleţire, urmând să se pună în practică.

E datorită fie cărui cârturar român, e datorită fie-cărui om, care ţine se fie numărat între oamenii de cinste, ca să nu se subtraga dela datorinţa acasta, de a lua parte ca membru al acestei Asociaţiuni şi încă nu numai parte ca contribuitoriu cu sume în bani, ci a lua parte cu sfatul seu, cu péna sa, cu mintea sa la deşteptarea poporului nostru. Aici avem teren unde ne putem întâlni toţi românii, aici încetă sau ar trebui se încete vederile de partid şi veleităţile confesionale. Aici suntem cu toţii români şi trebuie să avem în vedere ridicarea sârmanului nostru popor.

Şi poporul nostru are necesitate de multe poze până ce va ajunge se umble însuşi pe picioarele sale. Câţi şarlatani nu au abusat de bunătatea lui, câţi demagogi nu au folosit poziţia în care i-a ridicat încrederea poporului, pentru scopuri străine de acest nem, şi câţi fiii perduţi din sinul lui nu şi-au bătut joc de el şi de interesele lui. Teren destul de mânos avem cu toţii în adunările despărţimintelor de a da sfaturi poporului, teren de a ţine prelegeri în limba înţeleasă de el, teren de a pune la inimă ingrigirea de şcoală şi de biserică ca de nisce instituţiuni chemate a-i scuti limba şi naţionalitatea.

Teren de al face atent la greşelile din trecut în cele economice, teren de a-i pune la inimă, ca să-şi întocmescă traiul cu cruţare şi să nu se deapătimilor, desfrânării în petreceri şi beuturi, şi toate aceste conveniri vor întări poporul, toate aceste il vor înarma cu armele ştiinţei, fără care aji nu este mântuire.

Şi dacă totuşi se mai găsească între români cu poziţii bune şi oameni, cari nu iau parte la lucrările Asociaţiunii, atunci aceia nu merită decât dispreţul tuturor românilor. Scusă nu au şi nu pot avea. Eşti

şi ei mai toţi din sinul poporului, fii de opineă, nu pot fi dispensaţi dela obligământul de a face ceva şi pentru popor şi pentru bunăstarea lui. Le dăcem acestea la adresa acelora, cari încep a da dosul, încep a ridica hula şi cleveţe şi contra acestei instituţiuni, le dăcem la adresa acelora, cari au făcut agitaţiunea ca să nu se potta inactiva despărţământul, pentru că comitetul central a încredinţat cu convocarea pe un protopop român ortodox şi le-am dăce şi la adresa celor de ai noştri, dacă ar face asemenea, când cu conducerea ar fi concredut un protopop român de confesiunea unită.

Sfăşierea dintre noi, noi în contra noastră, este sinucidere naţională şi acest păcat trebuie odată se înceteze dintre noi, mai cu sémă acum când sabia lui Damocle ne atârna după grumazi. Asociaţiunea a făcut multe, forte mult pentru popor. Ea a trimis tineri cu burse la studii, ea a dat impulsul la învătarea meseriilor, ea prin adunările ei generale a ridicat prestigiul românilor în ochii străinilor şi coróna faptelor ei neperitoare este ridicarea institutului şcolii civile de fete. Să creştem femeia a fost devisa la întemeierea acestui institut, căci creşcută ea, am întărit familia, am pus bazele solidei trăiniciei noastre şi am scăpat vatra română, de strainism, am scos tinerii din ghiarele celor ce vênau după ei, ca se virască în casa lor datine străine.

Şi e numai ceva trecut de un pătrariu de secol, de când românii au dat viaţă acestui aşedământ naţional.

Asociaţiunea pôte face încă mult.

Prin publicarea de concurse pentru lucrări literare, va împintena pe oameni să se apuce de lucru şi poporul înzestrat cu cărţi va ţine şi folositoare de bunăsemă că va binecuvânta pe cei ce pentru el au scris şi pentru el au jertfit timp şi ostenele, ca să l ridice. Şi Asociaţiunea în problema ei de căpetenie nu doreşte decât ridicarea poporului român din starea cea jalnică, în care l'au aruncat timpurile cele grele şi lipsa de conducători.

Revista politică.

În numărul trecut am amintit pe scurt despre unele proiecte, cu care guvernul voesc să păşescă înaintea casei deputaţilor. Biroul de corespondenţă din Budapesta mai anunţă încă următoarele proiecte, cari guvernul le va aterne în curând legislativei:

Proiectul de lege despre organizarea administraţiei în comitate; proiectul de lege despre regularea afacerilor pupilare, proiectul de lege despre judecatura administrativă. Primul proiect nu se es-

te tinde asupra municipiilor oraşenesci. În acel proiect de lege, dice, că administraţia se va prevedea prin organele statului, casele comitatense se vor desfiinţa şi agendele lor se vor transmite oficiilor de dare, edilitatea va fi sub ordinată ministrului de interne. În fruntea comitatului stă comitele suprem, căruia îi sunt subordinaţi vice-comitele şi funcţionarii superiori, cari sunt datorii a sta în sediile comitatense. Vice-comitele conduce administraţia; pretorelui cercual i se vor da puteri auxiliare corăspundătoare, în fiecare comitat se va crea pre lângă fiscalat postul unui consilier juridic. Cercul de activitate autonom al comitatului se va menţinea. Esercierea drepturilor ce compet comitatelor se va ţine şi pe viitoriu de compententa adunării generale. Se va regula şi activitatea comitetului ce există acum. În comitate mai mari se vor alege probabil consilieri cercuali pentru rezolvarea afacerilor locale dintre ţinuturile mai îndepărtate unele de altele. Numărul membrilor aleşi ai comitetului administrativ se urcă dela 10 la 12.

Foile din România se ocupă încă cu viu interes de sörtea românilor afară de regatul roman. „Reforma” face o comparare între greutăţile, cu cari au să lupte românii din Basarabia şi Bucovina şi ale românilor din Transilvania. În fruntea foiei se află publicat apelul comitetului esecutiv al ligei pentru unitatea culturală a românilor. El sună astfel:

Românismul din afară de regat trece în timpul de faţă printr'o crudă încercare. Graiul românesc este nu numai alungat din şcolile naţionale dar e ameninţat a fi înăbuşit chiar la vatra familiei române atacându-se muma în drepturile ei naturale. Organelor de cultură naţională li se pune căluş prin repetite procese de presă şi oneroase condamnări, pentru că apără drepturile tradiţionale ale românilor. Scriitorii români cari îndrănesc a cere respectarea legilor sunt traşi în judecată ca agitatori, sunt condamnaţi de duşmanii naţiunii lor şi aruncaţi în temniţe. În faţa acestora şi altor mai multe persecuţiuni, cari tind a mortifica o mare parte din corpul naţionalităţii noastre, sentimentul de conservare naţională impune fie cărui român bun datorită sacrificiului. Liga, luudu-şi însărcinarea de a opune o rezistenţă energică acestor tendinţe de desnaţionalizare şi de a apăra din toate puterile şi pe toate căile permise cauza românismului, face apel la toate inimile generose şi patriotice ca se o ajute moralmente în împlinirea acestei sacre misiuni.

Relaţiunile în Germania par a se încorda.

Punerea în vigóre a legii pentru asigurările în contra bêtrefnefei stârneşte conflicte foarte serioase între guvernul german şi Bavaria. Peste o sută cinci deci de comune din Bavaria de jos refuză a

FOIŢA.

Reîntorsă dela ţerm.

După Hector Malot.
(Urmare.)

Înţeleg bine, prea bine, ameninţările d tale, numai insista, sciu că voesci s'o creşci, învăţându-o să me despreţuiescă, să me urască, să te iubescă numai pe d-ta singur; dar toate acestea nu me înti midéză. Să me apăr în faţa ficei mele, am ca mijloc iubirea şi ingrigirea ce am avut până acum faţă de ea.

D-ta ce ai făcut pentru ea?

Îţi aduceai aminte din când în când, că trăiesce şi la fie-care şese luni îţi venia gust s'o îmbrăţişezi. Bravo, bun tată!

Şi d-ta îndrănesci să mi vorbeşti astfel?

D-ta care mi o răpiai, sciind, că nu voiu avea curagiul de a o relua, nu pentru d-ta, dar pentru ea, a cărei copilărie, avea trebuinţă de ingrigirile unei mame!

— Şi acum creşti, că aceste griji nu-i mai sunt trebuincioase.

— Acum, când e de 10 ani, e mai periculos, s'o las decât se io iau, mamei. Mă ingrijesc de o potrivă de sănătatea ei fizică şi de cea morală, o

voiu duce la mama mea, unde va fi bine îngrijită, bine crescută, mai bine ca de mine care trebuie să lucrez, care aparţin mai mult lumii şi afacerilor de cât mie.

— Frumose combinaţi! cele din urmă atacuri, acele care trebuiesc să me decidă a me învoi să ţi las copila. Nădejduesci, că frica de a vedea pe flica mea sub direcţiunea mamei dle, care me uresce, şi pe care nu o iubesc me va sili la ceva bun? E bine! răspunsul meu va fi în totdeauna acelaşi: fă ceea-ce vrei, scorneşte, ameninţă, nu voiu pleca. De o camdată nu te pot opri de a lua pe Gabriela, dacă nuţi e milă de ea, dar lucrul nu va fi în totdeauna astfel, va veni şi rëndul meu, şi atunci vom vedea; sunt sigură de bunătatea inimei fetei mele.

— Ascultă, şi se isprăvim. Astăzi esti foarte iritată şi-ţi perdi consciinţa; supinsă de visita mea, supărată de imputările mele, îţi pui în cap să nu te învoesci la propunerile ce-ţi fac. Eu nu fac ca d-ta, sunt liniseit, aștept, şi dau timp să te gândesci.

— Ah!

— Nu crede, că sunt atât de naiv să ţi las libertatea de a dispăria cu copila mea, idee ce sigur ţi-a trecut prin minte, când ai scos acest Ah! de mulţumire.

— Creşti?

— Te cunosc, ecă ce voesc. Vei da ordin să se puie într'o ladă, tot ce e al Gabrielei, rufe, haine

etc. Când cameriera dle va face acest lucru, eu me voiu preumbla cu copila prin apropiere. După o oră voi veni, voiu lua lada într'o barcă ce voiu închiria, vom trece lacul pentru a merge să ne culcăm în faţa de Bellagio, la Cadenabla, otel Bellevie. Ţine minte numele otelului te rog.

— Pentru ce?

— Vei înţelege îndată. Vom rămâne la otel până mâne sêră, aşteptându-te. Dacă te linistesci, devii mai cuminte şi judeci mai cu sânge rece, dacă iubirea de mamă vorbeşte încă tare în inima d-tale să n'o auţi însă decât pe ea, vei veni la noi şi apoi vom pleca împreună.

— Să mergem la dna de Chamalières.

— Da. Dacă din contră, nu voesci să-ţi părăsesci gândul, fii sigură că nu te voiu scôte cu gen-darmi, voiu pleca din Cadenabla numai cu flica mea şi totul va fi sfârşit între noi; nici remuşcări, nici durere, rugăminti, nimic nu me va face să-mi schim-gândul, nimic auţi, nu me va mai mişca; vei fi nedemnă de flica noastră, şi datorită mea va fi să te depărtez de ea. Ţine minte. Gândesce te bine. Poimâne ar fi prea târziu. Mâne trebuie se vie. Te las, me duc se cant pe Gabriela. Preste o oră plecăm. Dă ordine te rog, să se facă cum am dis cu lucrurile copilei.

(Va urma.)

adhera la această lege, declarând în mod oficial, că nu vor plăti nici un pfenig.

Împăratul Germaniei are de gând a cere Reichstag-ului o nouă sporire a listei civile, care este actualmente de 15 milioane și jumătate de mărci. Cererea va fi adresată parlamentului german, ér nu Camerei prusiane, și va fi motivată prin cheltuielile de reprezentățiune, care împăratul nu le pôte face față cu lista de care dispune.

„Deutsches Tagblatt“ declară, în privința atitudinii guvernului față de fostul cancelar, că principiile de Bismarck n'ar avea de cât să pronunțe un cuvânt pentru a atrage asupra guvernului imperial cea mai grozavă catastrofă ce a lovit vre-o dată pe un monarch.

Acastă declarație confirmă scirea după care principiile ar dețin încă nesce hârtii autografe, cari ar putea proca ruperea relațiilor personale dintre împăratul Wilhelm și țarul Rusiei.

Până zilele trecute, scirea că principele Bismarck va lua cuvântul în camera seniorilor a fost tot deuna desmițată de organele apropiate de împăratul; acuma tot aceste organe fac să se răspândescă sgomotul că în fața noiei situațiuni creată de opozițiunea conservătoare principele Bismarck va apăre în camera seniorilor și va pronunța un discurs.

Guvernul Germaniei va cere camerelor credite suplimentare pentru construirea unui nou material mișcător pentru căile ferate. Acest sporiu e cerut de marele stat maior, care pretinde, că e urgent a îndoi unele linii ferate din Prusia orientală și din provincia Posen.

Punerea șinelor trebuie se fie terminată până la finele anului 1892.

Ministrul de resbel a mai deschis și un concurs pentru cel mai bun model de plug de zăpadă, în cas de mobilizare, în timpul ernei, pe fruntăria orientală.

Proiectul mai prevede și construirea a 1500 vagoane.

Aparatele de siguranță la căile ferate.

*) Tôte țările mai mari au câte o linie ferată, lungă, directă, pe care călătorii percurge cu trenul accelerat o distanță de sute de mile, iute, fără întrerupere, și fără de a schimba vagonul.

Puțini dintre noi vor sci, că temelia acestor avantagii este în prima linie, un factor foarte neînsemnat, și puțin băgat în seamă, adecă distanța fiecă, egală între cele două fere asternute pe drum.

Tôte căile ferate în Europa afară de cele rusesci și de câteva linii în Irlanda au una și aceeași depărtare între ferele, pe cari merge trenul, adecă 1.435 metru.

Numai așa se pôte, ca vagoanele din Spania să ajungă până în Prusia, cele germane până în Calabria, cele franceze până în Transilvania și România.

Acest prea prețios cosmopolitism al căilor ferate, ni-se înfățișază prin tôte garele orașelor mai mari și ne atinge adeseori în mod neplăcut, când vedem pe vagoane întrăga scală de coloritură, adeseori în arangement foarte nepotrivit, când d. e. un vagon vâpsit vânet stă lângă unul verde, și după acela urmădește unul galben și al patrulea roșu.

Altcum administrațiunile căilor ferate folosesc pe liniile lor de regulă numai vagoane proprii pentru transportul sarcinelor, căci pentru vagoane străine trebuie să se plătescă taxe adeseori foarte considerabile, cari pentru un stat de primul rang în condițiuni ecstraordinare face mai multe milioane la an.

Pentru ca ferele să se țină pretutindeni în asemenea distanță, nicăiri mai aprôpe și necăiri mai departe unul de altul, se cere o inspecțiune riguroasă și o controlă minuțioasă, împreună cu multe spese.

Repegiunea ecstraordinară a comunicațiunii, pe care noi o punem totdeauna numai în contul abuzului, mai depinde încă dela multe altele, și anume dela semnalele căilor ferate.

Fără semnale bune trenul abia s'ar întrece cu căruța poștei.

Precum în viața omenescă cugetele premere faptelor, așa merg semnalele înaintea trenurilor, nețedesc calea, pun în mișcare preparativele, cari sunt de lipsă de o parte pentru siguranța trenului, de alta parte pentru continuarea neimpedecată a cursului lui, făcând astfel posibil, ca locomotiva să-și desvôle întrăga ei putere.

Cele dintău aparate cu semna'e erau nesce ruđi lungi, ca un arbore, cu brațe sau aripi în virul lor, și acestea sunt și acum cele mai usitate în Europa, cu tôte că în anumite împregiurări nu funcționează, așa d. e. când e negură, și de rënd funcționează prea pe încetul, încât mai că le ajungi cu trenul accelerat, sunt însă foarte ușor de manuat, pentru că au construcțiune simplă, și această e parțea lor cea bună.

Ruđile acestea cu brațele sau aripile lor sunt dară un felu de telegraf optic, la care se aplică nôtea lămpașe cu lumini albe, roși și verđi. Mai târđiu s'au inventat semnalele cu telegraf electro-magnetice și după acelea clopoșele electrice sau semnalele de alarm; cantonierele sau căsuțele veghetorilor de-alungul liniei ferate sunt tôte proveđute cu astfel de clopoșele și cu aparate de alarm, și sunt legate unele cu altele prin fire de sêrmă, prin cari se pun clopoșelele în mișcare cu ajutorul electricității și se dau semnale prin mai multe sau mai puține sunete, și prin o anumită grupare a sunetelor.

Liniile ferate bine întocmite și cu frecuență mare se folosesc de tôte aceste semnale deodată, cu cu unica variațiune, că brațele telegrafului optic original, sunt acum puse în legătură cu ocheti transparenti de stlică roșie și verde; când este să se dea semnalul „stai“, atunci brațul telegrafului arată în direcțiune rectangulară spre calea ferată, și la capătul lui din urmă ese la ivelă un disc roșu; când se dă semnalul „mână încet“, atunci brațul telegrafului stă aplecat în jos, având la capătul din urmă un disc verde; ér când se semnală, „linia liberă“, atunci brațul e ridicat în sus fără nici un disc. Nôtea se pune un lămpaș la începutul brațului și se scôte la vedere ochetul roșu, respective cel verde pentru întâiul și pentru al doilea semnal, ér pentru al treilea un ochet alb.

Plecarea trenului din o anumită stațiune se semnalăză procsimei stațiuni mai întâi prin telegraf electric, după aceea se puu în mișcare ca semnal de avis, clopoșele electrice pe întrăga linie între aceste două stațiuni, în fine se dau semne în numărul prescris prin sunetele unui clopot mai mare éráși electric. Prin tôte acestea se aviséză veghetorii dintre cele două stațiuni, că trenul se pune în mișcare. Telegraful optic mai sus amintit, așa numitul semafor, arată totdeauna semnalul „stai“, dacă nu e anunțat vr'un tren; îndată ce s'a anunțat trenul, veghetorul dă cu semaforul semnalul „linia liberă“, și ține acest semnal, până ce a trecut trenul, după aceea l' schimbă éráși în semnalul „stai“. Dacă s'ar fi întâmplat dora, ca veghetorul să dormă, și să nu fi auđit semnalele premerse atunci el nu și-a pus semaforul în semnul „linia liberă“, și atunci mașinistul opresce trenul în loc, îndată ce a ajuns la semafor.

Afară de aceste semnale fie-care tren și fie-care mașină au să pörte anumite semne ușor de recunoscut ziua și nôtea, și să dea în numărul prescris semne cu fluieră de abure, când trece de pe o linie principală pe o linie secundară, arătând prin acestea direcțiunea în care vrea să-și continue cursul. Nôtea fie-care tren trebuie să fie bine luminat și de înainte și de napoi, și nu se pôte porni nici un tren separat, dacă n'a fost anunțat prin alt tren premergătoriu; avisul acesta se dă prin un disc vâpsit roșu, format din o impletitură de nuele de salcă și aplicat la capătul trenului, ér nôtea prin lămpașe cu sticla roșie. Trenul separat érá și trebuie să pörte anumite semne la capătul lui, și adecă ziua discuri verđi, nôtea lămpașe verđi, prin care anunță veghetorilor, că se va întörce în aceeași ți, respective, dacă e sara, în aceeași nôte.

Unde e frecuență mare, sau unde sunt puncte de încrucuișare, și se cere o precauțiune mai mare, acolo se folosesc acum „semnalele de distanță electrice“. Aceste semnale sunt construite în forma unei colonne de lemn buturite, din lăuntru cu un aparat electric, la vârf cu un brațu de două urme, roșu, aplecat în jos, arătând în această direcțiune, că e linia liberă; în momentul când aparatul electric dă semnalul „linia ocupată“, brațul columnei se ridică în direcțiune rectangulară, luminată nôtea prin un limposiu roșu. Aceste aparate sunt legate între sine prin fire de drot, și sunt astfel construite, încât fie-care veghetor pôte da semnale cu ele, dar nu mai pôte schimba semnalele odată date fără concursul vecinului seu. Un exemplu va clarifica lucrul.

Veghetorul prim, socotind dela stațiunea A înainte, de unde a plecat trenul 2, a dat cu aparatul semnalelor de distanță semnalul „precauțiune“ s'au „linia ocupată“, și prin această a anunțat trenul 2, că pe linia dintre aparatul lui, și dintre procsimul aparat de semnale se află trenul 1, atunci numai veghetorul aparatului cestui din urmă pôte schimba semnalul „linia ocupată“, al aparatului dintău prin aceea, că trecând dela el trenul 1, scôte la ivelă el însuși semnalul „linia ocupată“ pentru trenul 2, și astfel în momentul, când apasă la aparatul seu pentru ca să dea semnalul amintit, face pe cale electrică, ca semnalul colegului seu să dispară.

Între semnalele de distanță se numeră si aparatele cu semnale electrice, cari se află pe linii foarte frecuetate în intervale de câte 3000 coți, și cari anunță prin o arătătoare neğră, că ore în intervalul, dela un aparat până la celalt, află-se vr'un tren sau ba. Să punem, că trenul a plecat

dela stațiunea A, spre stațiunea B, atunci A, semnalăză procsimului aparat la distanță de 3000 coți, și nu lasă să urmeze alt tren, până ce nu primesce ca răspuns semnalul, că trenul care a pornit dela A a ajuns la aparatul, unde a fost semnalat; până ce nu sosese acest răspuns, arătătoria neğra la aparatul stațiuni A indică semnalul „linia ocupată“; sub această arătătorie se află altă roșie, care servește ca o cuitanță pentru că arată, că semnul dat de aci a eșit la ivelă acolo. Cu aceste aparate stă în legătură un clopoșel electric, care avisează pe veghetor, că i-se va da un semnal.

De însemnătate sunt și semnalele cari opresc trenul. La tôte punctele, unde se cere, mai vêrtos unde intră trenurile în gară, se afla discuri, luminate nôtea cu lumini roși și verđi, cari le suce veghetorul prin un fir de drot, și cari însemnă „stai“, dacă sunt întörse cătră cale cu fața plină.

Fără semnalele de distanță comunicațiunea căilor ferate în Londra ar fi espusă celor mai seriöse pericole, pentru că în Londra se schimbă 4000 de trenuri pe ți, și adecă 3600 pentru comunicațiunea locală, și numai 400 pentru cea esternă, și aceste trenuri sunt folosite ți pe ți de 30,000. pasageri; la gările mai mari intră și es câte 40,000 pasageri pe ți.

Mănele omenesci nu ajung de a schimba cărările pentru atâtea trenuri, numai prin un mecanism foarte perfecționat se pot acelea deschide și închide. Inspicientul atător semnale se află într'o căsuță în mijlocul nenumerătelor traverse, și de acolo le direge pe tôte cu aparatul electro-magnetic, care e atât de artificios construit, încât inspicientul numai atunci pôte da semnalul recerut, după-ce a făcut dispozițiunile de precauțiune pentru siguranța trenului, — altcum i se opune aparatul. Inspicientul d. e. nu pôte deschide calea trenului ce se apropiă până-ce n'a dat semnalele de siguranță, și éráși nu pôte delătura acestea semnale, până ce n'a închis calea, ce o deschisese mai înainte.

Aceste sisteme de semnalat, mult puțin întrebuințate și prin țările noastre, dar mai vêrtos în țări cu comunicațiune mai dezvoltată, se completéză prin sistemul de semnale, ce le dă personalul trenurilor, al garelor și al veghetorilor: cu mâinile, cu stéguri, cu lămpașe și fluierițe, cu trimbițe și cu fluieră de abure dela mașină. Afară de acestea mai sunt de amintit semnalele esplosive: acestea sunt capsele de tinichea umplute cu materie esplosivă și se pun pe ferele, pe cari se misca trenul, dinaintea sau dinapoia unui tren înfundat, sau deraliat, nôtea sau când e negură sau vifor sau ninsóre mare, când celelalte semnale nu se vêd și nu se aud. Semnalele acestea călcate de un alt tren, care înaintéză pre cel înfundat sau deraliat, esplozéză, fac alarm și dau semn să se oprască trenul.

Cu aceste semnale, cari din ce în ce deveniau tot mai perfecționate, administrațiunile căilor ferate credeau, că sunt eschariate tôte preîngrigirile pentru viața și avorea pasagerilor. Un eveniment înfiorătoriu le-a convins că nu e așa. În anul 1867 s'a întâmplat pe linia unei căii ferate în Londra, că un croitoriu german a ucis și a jefuit pe celalt pasager, care era cu el în despărțemânt și a dispărut. Fiind acesta al doilea cas de omor ucis în vagonul trenului solant, s'a revoltat întregul public în Anglia și a cerut dela administrațiunile căilor ferate, să afle o modalitate, pentru ca pasagerii să se pôtă pune în raport cu personalul trenului. S'a prezentat o mulțime de proiecte, mai tôte nepractice, și de atunci încôce se ocupa cei mai eminenți bărbați de specialitate în Anglia și în Francia cu deslegarea acestei probleme. Din experimintele de până acum s'au consolidat mai cu sémă două sisteme, cari și sunt introduse în Anglia și în Francia. Sistemul dintău aplică în părțile fie-cărui despărțemânt în vagon un fir electric pus în legătură cu un clopoșel electric, care se află în despărțemântul de serviciu al personalului de tren. Acest fir pus în mișcare dă un anumit semnal și scôte deasupra vagonului, de unde s'a dat semnalul, un disc la ivelă.

Al doilea sistem e cam în aceeași formă, dar fără electricitate în locul căreia se aplică tuburi pneumatice.

Amândouă sistemele închid capetele firelor de drot sub o sticla, care trebuie spartă, sau le légă cu ață grósă plumbată, care trebuie ruptă, pentru ca se pôtă pune în mișcare aparatul. Un anunț pus lângă aparat arată pedepsa, care se va aplica pentru punerea în mișcare a aparatului în mod petulant nemotivat.

Mai este apoi să amintim o întocmire simplă practică adecă funea, care e legată de fluieră mașinei și e întinsă preste tôte vagoanele trenului, trăgând de această odată sau de mai multe ori, conductorul trenului va da semnal mașinistului să oprască trenul.

În Germania se făc experimente cu un aparat nou, numit indicator, care se află sau în vagon sau sub vagon, și e legat prin un fir de ață grósă de cutința osiei la același vagon; stilul acestui aparat,

marcând linii angulare, pe o hârtie, care se desface de pe o rotiță, însemnă în ce mod se clătină vagonul; cu cât se clătină mai tare, cu atât sunt mai mari liniile angulare. Un servitoriu în despărțământul de serviciu notează pe hârtia rotiței la locul respectiv toate cantonierele, podurile, tunelele, rușile telegrafului și miliarele, adică petrele cari arată distanța drumului. Cu ajutorul acestor semne se poate afla cu siguranță ori ce punct al liniei, ba chiar și anumită părțică din ferele drumului, unde se află vre-un defect, sau că s'a așezat pământul, sau că a putredit talpa de lemn, sau că e vătămă ferul. Alt stil din acel aparat pus în mișcare continuă prin o mașinerie în forma celor dela orologe, însemnă pe fașia de hârtie timpul, și prin timp iuțimea trenului și pauzele la stațiuni. Acest aparat controlează pe cum se vede, într-o linie și arată starea, în care se află linia și arată locul, unde este vre-un defect.

Acestea sunt semnalele cele mai de căpetenie, cari se practică în Anglia, Franța, Germania și Austro-Ungaria, unele ici, altele colo, toate la oală nu se află nicăieri. Puține din ele au valoare generală, discurile, menite de a opri trenul, și brațele orizontale ale semnalelor de distanță și ale semaforului însemnă mai pretutindenea „stai”, ăra colorile roșii, verzi și albe, și semnalele telegrafelor optice nu reprezintă în toate țările unul și același semn. Culoarea vânăta nu se folosește, pentru că se confundă ușor cu cea verde, și nu se vede departe. Vor trece încă mulți ani, până se va alege din atâtea experimente un sistem, care se fie dat probe, că e ușor de aplicat, ușor de priceput, și funcționează între toate împregiurările.

Le-am arătat toate acestea, pentru că călătorii se pot intra în vagon cu inimă mai liniștită, știind că împregiurul lui e întinsă o mreje de aparate iscusite de geniul omenesc, pentru a preveni pericolele și a asigura viața, sănătatea și pacea celui ce le condește toate acestea unei mașine mănate de elemente inimice.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Tibru, în 24 Decembrie, 1890. Prin părțile noastre în pomenita mea, școlile noastre populare erau așa de bine cercetate de băeți, încât nice mai încăpiau.

Cei ce erau învățători harnici și cei ce-și pricepău chemarea, în puținul timp cât se ținea prelegeri făcând progrese strălucite, față de timpul, în care trăiam atunci.

Învățătorii de pe atunci și cu mai puțină pregătire făceau progrese dacă aveau la inimă binele nemulului său, căci școlile erau cercetate de băeți tot de câte 7—18 ani.

Timpurile pe atunci încă erau pôte mai bune și omenii noștri nu erau așa așezați la ajutorul cu lucrul la pruncii lor ca în ziua de astăzi.

Pământurile pe la noi au mai slăbit și omenii sau mai înmulțit, din care pricină poporul muncitoriu trebuie să lucreze mult și la urmă se pomenește cu puțin și din puțină agonisită trebuie să trăească cu familie grea și se porțe și greutățile dîlnice.

Din pricina acestor omenilor din clasa muncitorilor de multe ori nu le mai rămâne timp ca pe pruncii mai mărișori să-i potă trimite la școală, ba pôte nici spese ca să-i potă pregăti pentru școală.

Școlile noastre în timpul de acum pe unele locuri, ce e drept se încep destul de timpuriu, însă ce folos că până aproape de postul Crăciunului se țin prelegeri numai cu câte 5—10 băeți. Abia atunci, după ce cade zăpada, se mai înmulțesc numărul scolarilor, dar nici atunci în număr destul de mulțamitoriu.

În pomenita mea nu vedeai copii de câte 12—14 ani, luând sapa și secerea și lucrând în brazda alătură cu părinții și ei înțregă ca astăzi.

Vitregile timpuri însă, în cari am ajuns, ne silesc ca cu mic cu mare se muncim și încă bărbătesce pentru ca să putem suporta greutățile dîlei.

În astfelu de situațiuni aflându-ne, bietului om abia îi mai vine rënd se cugete la mijlocele sale de existență. Viitoriul fiilor și ei îl lasă în mână sorții.

În pomenita mea numărul românilor învățați era foarte mic, cu toate acestea aflai români aplicați în funcțiunile statului așa că în judecări aveai cu cine te înțelege și românește. Astăzi însă când avem din sinul nostru omeni demni de a fi aplicați în funcțiuni, n'ai cu cine te înțelege pe la stăpânire, și dacă nu scii limba statului trebuie să-ți duci talmăciu sau să-ți iei refugiu la te înțelege cu dînsii prin semne ca cu surdo-muți.

Au aflat omenii, că toate trebile, cari numai folositoare pentru noi nu sunt, merg după cum vreau ungurii; au băgat de seamă că ai noștri ori cât învăța nu pot trăi după învățătura lor aici în pământul strămoșesc, ci sunt siliți sau să se facă re-

negați sau să părăsască patria, sau apoi să lucreze alături cu cel neînvățat ca să potă trăi de pe o zi pe alta.

Au aflat omenii noștri, că chiar și notari, cari se afla mai în nemijlocită apropiere a poporului se pun numai de aceea, pe cari îi voesc ungurii, de ai lor adevă; ba chiar și câte o răză de birău stau ungurii să l pună fără voia poporului; pe patrioții cei mai buni ca să nu se pericliteze existența statului.

Acestor împregiurări încă putem atribui neglijența învățământului din școlile noastre.

După priceperea multor părinți ce au pruncii de școală, învățătura în ziua de astăzi pentru români nu mai are nici un folos; de aceea ei voesc cu ori ce preț ca pe pruncii lor încă de mici să-i dedea la muncă: la unicul mijloc de existență, vedând că numai așa pot subsista în această patrie, pentru care ne-am jertfit și ne jertfim de câte ori cere trebuința.

Unii părinți dară dintr'un motiv, alți din alt motiv nu-și pot trimite pruncii la școală până în dritul erneli: unii că-i folosesc părinți la diferite lucruri, alții că n'au cu ce-i providea ca să-i potă trimite la școală și alții că nu pun preț pe carte.

Timpul dară de învățământ în cele mai multe comune este foarte scurt și în acel scurt timp se cere ca învățătoria să facă progrese strălucite.

Luând deci în considerare materialul menit a se propune în școlile noastre populare; luând în considerare cercul mărginit în care se află pruncii, cari astăzi frecventă școală și în fine luând în considerare timpul cel scurt apoi trebuie se pună pe gânduri pe ori-care învățătoriu și serios trebuie se cugete: că de unde și cum se începă, ca în fine cu toate greutățile școlă să se potă ajunge scopul.

Și pentru că școlă să-și potă ajunge scopul învingând greutățile, numai dela ținuta învățătorului depinde; deaci rezultă ca învățătoriu pelângă toate calitățile ce trebuie se caracterizeze pe ori care învățătoriu trebuie se mai cugete și la aceea ca pe cine reprezintă și ce trebuie să facă.

Între împregiurările de astăzi greutățile și răspunderea învățătorului e cu mult mai mare ca în pomenita mea; de aceea și pregătire se cere mai multă dela un învățătoriu din timpul prezente, ca dela unul din timpul trecut.

Moșnegul.

Balul reuniunii femeilor române din Sibiu.

La multele pietricele, cari împodobesc cununa faptelor săvârșite de reuniunea femeilor române din Sibiu, succesul strălucit al balului din 9/21 a mai adăus încă una, și încă foarte prețioasă.

Tot ce are Sibiu mai de poziție a fost reprezentat în acel bal, arangiat cu mult gust și cu o eleganță, ca și care rar se vede în Sibiu.

De aci interesul cel mare, imbulzala după bilete și reclamul după invitări pentru cei ce din erore se uită la altcui au fost lăsați afară.

Presidenta reuniunii, Dîmna Maria Cosma și de astădată a dat dovezi că știe atrage publicul sibian la balul, care de ani de zile se ține la culme, de ani de zile e fala românilor, de ani de zile ridică prestigiul nostru și de ani de zile e împreunat cu un venit frumos material în scopul susținerii școlii de fete române.

Dintre somitățile militare au onorat balul român: Escelenția Sa generalul de cavalerie baron Szveteny de Nagy Ohay, F. M. L. Baron Waldstätten, Generalmajorii baronul de Pach și Say, colonelul Zamboni de Lorbeerfeld, colonelul regimentului de artilerie Nr. 12 Kotritsch, colonelul nobil de Ierusalem, vice colonelul Tóth dela Honvéd, maiorii Stenzel, Cerna, Malicky, Tatárczy, Antos, Veleaș. a. Dintre dignitarii bisericești acolo a fost vicariul arhiepiscop. Ilustritatea Sa domnul Dr. Ilarion Pușcariu și alți asesori consistoriali; dintre civili: Primariul orașului de Hochmeister, directorul gimnasiului de stat Veress Ignátz. ș. a.

Capela regimentului 31 a executat programul de dans cu o precizie esemplară.

Primul cuadril a fost jucat în mai multe coloane de preste 100 părechi și noptea din 21 se vede a fi fost mult prea scurtă, pentru tinerimea reprezentată în un număr prea frumos, căci și la cuadrilul al 4 lea mai erau preste 60 de părechi.

Comitetul arangiator în frunte cu valorosul său president dl avocat Dr. Octavian Russu, n'a cruțat nici o ostenelă, ca balul să reiese cât se pôte de splendid și ostenelele puse sunt recompensate prin laudele ce li s'au adus din partea celor mai distinși bărebați, cari au cercetat acest bal, unicul pôte în sezonul acesta, care a întrunit atâtea inteligință și atâtea damicele cu gust îmbrăcate.

Varietăți.

* (Capelani militari) D-nii Ioan Ioanovici paroch gr. or. în Melenteși Dumitru Șelega paroch gr. or. în Dobresci sunt numiți de capelani militari în rezerva honvețimei.

* Adunarea alegătorilor români convocată pe 11/23 Ianuarie în Brașov a fost cercetată de preste 600 alegători români independenți, cari la propunerea dlui Ioan Lenger au protestat contra legii asilelor de copii ce tocmai acum se pertractează în parlamentul țerei.

* (Cas de mörte). Primatul Ioan Simor din Strigoni a repausat eri demință la 7 ore.

* (Parastas) Cetim în „Gazeta Transilvaniei”, în memoria neuitatului Antoniu Mocionyi s'a oficiat luna trecută în biserica sf. Nicolae din loc un parastas solemn, la care a luat parte un public foarte numeros din toate clasele societății române din loc, fiind de față și unicul nepot al răposatului tinerul Antoniu Mocionyi, care studiază la școlile române din loc, împreună cu profesorul său dl P Ionaș, la a cărora dispunere s'a oficiat parastasul. Corul a fost condus cu multă dibăcie din partea dlui dirigent și profesor de cânt Nicolau Popovici. Cu ocaziunea acestor parintele protopop Ioan Petric ca pontificant printr'o frumoasă vorbire arăta meritele destinsei familii a Mocionescilor pentru poporul român și în special arăta însemnatele merite ale răposatului de pie memorie Antoniu Mocionyi mai ales pentru românii bănățeni, din al cărora sin multime de tinerii au fost crescuți pe spesele răposatului.

* (Postal). Direcțiunea postală-telegrafică din Sibiu escrie concurs pentru ocupirea postului de magistrul postal în Burul (com. Torda-Arieș). Venitele împreunate cu acel post sunt socotite în suma de 232 fl. Reflectanții au a depune cauciune de 100 fl. și ași înainta cererile în decurs de 3 săptămâni.

* (Reuniune de patinat.) Duminecă dela 3-5 ore p. m. va cânta musica militară pe locul de patinat și se va arangia o a doua festivitate împreunată cu premii pentru copii până la 15 ani.

* Din Sas-Sebeș ni-se scrie: Terminându-se și aici la noi în Sas-Sebeș conscrierea poporului, ordonată prin art. de lege IX 1890, s'a aflat următorul rezultat: Registre colecționali domestice cu totul 1227, — 1. Români curați: 2051 bărebați și 2097 femei, la oală 4148. — 2. Germani: (sași, baden-durlacheri, șvabi și alte elemente de credeu sășesc) 965 bărebați și 1095 femei la oală 2060. — 3. Magiari (cu renegați cu tot): 150 bărebați și 118 femei, la oală 268. — 4. Alte elemente (italieni, jidovi, poloni, boemi și țigani) 102 bărebați și 104 femei, la oală 206. Constă prin urmare populațiunea de aici din 6682 suflete. De însemnat e că din anul 1880 până acum au crescut numărul românilor cu 506 afară de acel număr considerabil cari se află temporar în România ăr elementul german au scădut cu 26 indiviți de și sau fost numărul și acei mulți germani străini cari se află aici la oficiul Silvanal, la firețul de vapor și la ciocanul de fer.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Calea adevărului.

III.

Calea adevărului în fine este calea, care o încoronază Ddeu pe binecuvântarea sa. Ori-ce carieră ve veți alege aici pe pământ, prin iubirea de adevăr și de dreptate totdeauna ve veți câștiga stima și încrederea altora.

Doi feciorandri Niță și Costică se duseră cu marță la tîrgul din orașul B. Niță vindea produsele unei mici grădini, pe care o cultiva el însuși, ăr Costică vindea raci. Amândoi aveau bună trecere, își vîndură marfa și își umplură pungulița cu bănișori buni și meritați. Lui Niță îi mai rămâne un pepene, ăr lui Costică nesee raci. Un domn se apropie de ei.

„Ce pepene frumos” dișe el; „ce ceri pe el prietene?” Este singurul pepene, ce mi-a mai rămas, dl meu, dar pôte că nu este tocmai așa de bun pre cum se pare. Vedeți pe-tele aceste aici? Ele arată, că pepenele este bătut, sau că în lăuntru pôte fi stricat de tot.”

„Ai dreptate” dișe străinul, „și eu cred, că va fi mai bine să-i dăm pace”. Dar, adăuse el, cercetând cu atențiune fața (fisonomia) tinerului negustor, nu-ți faci pagubă în marță, dacă spui limpede și pe față, că marfa nu-ți este bună?”

„Domnul meu, eu n'aș vrea să înșel pe nimenea” răspunse Niță modest.

„Drept ai prietene fă totdeauna așa și Dumneșeu te va binecuvînta. La revedere.”

Străinul se îndreptă spre Costică și îl întrebă:

Sunt próspeți racii?”

„Da, dl meu, numai ađi dimință i-am prins din riu.”

Străinul cumpără vre-o câți-va raci și se depărta.

„Niță, dișe Costică sofului său: ce prostie din partea ta; se spui tu dlui acela, că pepenele nu este bun! Il vei duce acum acasă, sau va trebui să l arunci! Eu am fost mai cu minte, decât tine, am diș, că racii mei sunt próspeți, de și iam prins deja de eri, și dela mine a cumpărat.”

„Pentru vre-o câțiva creștari, și nici chiar pentru o sumă cât de mare n'aș vrea să înșel pe nimenea, răspunse Niță. Apoi pentru acesta, pagubă nu voi avea, din contra mi-am mai aflat acum un buo mușteriu, cumpărat, cre-de-me Costică dragă!”

În ziua următoare dl străin veni într'adevăr ărăși, cumpără vre-o câteva pome și legumi dela Niță, și tot astfelu merse lucrul mai multe luni dea rëndul, dar dela Costică

nu cumpăra nimic. Intr-o zi întrebă dl strein pe Niță, că ce cugete are pentru viitoriu și ce voesce să fie? Niță îi răspunde, că de mult dorința lui cea mai ferbinte a fost se între într-o prăvălie și să se facă negustor. Acestui domn tocmai îi trebuia un fecior credincios la magazin și îl luă la sine. Tânărul nostru sciu să-și câștige tot mai mult încrederea principalului său, așa că după mai mulți ani acesta îl făcuse companion.

Vaș mai pute spune încă multe istorioare de acestea, din care putem vedea limpede, că sinceritatea într-adevăr este cea mai bună politică, cum s'ar dice, și dacă nu avem să fim sinceri din iubire către adevăr și dreptate, se facem acesta din iubire către noi înșine și, și pentru-ca să putem înainta în lumea aceasta, trebuie să lăsam ca se domnesc adevărul și dreptatea.

Precum sinceritatea ne câștigă stima și încrederea omenilor, tot astfel se bazează pe ea bine-cuvântarea lui Dumnezeu.

Dumnezeu, care singur este adevărul, iubesc pe toți, cari iubesc adevărul și dacă m'ar întreba cineva: de ce îi place mai mult lui Dumnezeu, nici un minut n'a-și sta la îndoială cu răspunsul, ci i-aș dice: de adevăr. Despre acesta sunt pe deplin încredințat, fiind-că sânta scriptură dice, că Dumnezeu nu urăscă atât de mult ca minciuna, și de nimic nu se îngreșează atât de mult ca de minciună. S-ta scriptură ne spune mai departe, că buzele false sunt grăza lui Dumnezeu și că el își ascunde fața sa înaintea noastră, dacă ne apropiem cu buzele, ăr cu inimile noastre suntem departe de el. Dumnezeu urăscă minciuna sub orice formă s'ar ivi ea, ivescă-se chiar ca un înger al luminei. Nu uitați dragii mei, cu ce serioasă sântă pedește Dumnezeu pe mincinoși. Sciti din istoria biblică, că Iacob înșela pe tatăl său și el încă au fost înșelat, a fost mai de multe ori urât înșelat de către Laban (Lavan). Giezi, copilul profetului Eliseu a înșelat prin minciuni dela Neeman dăruri bogate și din pricina acesta a devenit lepros. Anania și Safira au murit morțe grabnică fiind-că înstreinară o parte din prețul averii vândute; prin fapta acesta ei nu înșelăra pe apostoli ci pe Dumnezeu. În sfârșit se dice în Apocalips cap. 21 v. 8, că partea mincinoșilor va fi cuprtoriul, ce arde cu foc și cu pucioasă.

Cât de urată este minciuna și lingușirea putem vedea și din următoarele cazuri: Aristobolus, un învățat elin scris istoria faptelor lui Alecsandru cel mare, în care îl lingușia preste măsură. Trecând odată Alecsandru cu corabia preste ipul Hidaspes, Aristotelus îi cetia din noul său op. Alecsandru supărat pentru lingușirile și minciunile din carte, i-o luă din mână și o aruncă în apă, dicend cuvintele acestea: „Intr-adevăr ar trebui să fac cu tine astfel, precum am făcut cu cartea ta; tu ai merita să fi aruncat în valurile riului; ăr nu cartea.

Impăratul Traian, strămoșul nostru, ura din adâncul inimii sale minciuna și nu putea suferi pre mincinoși. Acesta

se vede și din cazul următor: Traian prinse și duse la Roma un principe, pe fiul unui rege din Tracia. Principele câștigă iubirea și încrederea împăratului Traian, așa că acesta se decise al pune în domnia sa tatălui său. Dar se întâmplă că împăratul prinde pe principe cu minciuna. Principele dăse adecă împăratului că au fost la școală pecând el fusese la primblare prin grădină. Impăratul se supără reu pentru acesta și îi dăse principelui; „Eram hotărât se te pun în domnia tatălui tău, dar fiind că esci un mincinos, și prin acesta nedemn de domnie, în locul tău voi pune pe altul“. Tot despre acest împărat ni-se istorisese, că ura pe mincinoși atât de mult, încât poruncia ca să pună ca pe nise lapădături ale omeniei în corăbii fără vase și pânze, și să-i dea pradă valurilor mării.

Tot atât de instructiv este și cazul întâmplat cu evlaviosul episcop din Cypru, cu Epifanes. Acest episcop se întâlni odată cu doi mincinoși, cari se înțelesă să-l înșele. Unul dintre ei se puse în șanțul drumului și se făcu mort, ăr celalalt se plângea și se tânguia asupra amicului său, că e foarte sêrac și nu-l pôte înmormenta. Episcopul îl mângăia și în fine îi dădu bani ca se pôte îngropa pe amicul său. „Sus băete“ dăse mincinosul către prietenul său, dnă-ce se vedură ărăși singuri: „astăzi o să avem și bună și traiu și mai bun“.

Nerăspundând soțul său nimic, îl mișcă îl scutură... dar toate înzădar... nenorocitul era mort.

Acesta este, iubii mei, răsplata minciunii, sau dacă un se întâmplă tocmai acesta, de sigur se întâmplă, ce dice învățatul Aristotel în răspunsul, ce îl dă unui om care îl întreabă despre folosul, cel are mincinosul din minciună; Aristotel dice: „Folosul cel mai de căpetenie este acesta, că în sfârșit mincinosului nu-i mai crede nimenea nici atunci când spune adevărul“.

Mântuitorul nostru a fost către toți păcătoșii prietin și indulgent și i-a ertat și pe Petru, care s'a lăpădat de 3 ori de el, dară a fost aspru față de lingușitorii cărturari și farisei. El îi asemănă pe acestia cu mormintele spoite, care pe dinafară sunt ce e drept, frumoșe, dar în lăuntru sunt putrede și cu miros de mort. Noi am pute asemăna pe mincinoși cu un orologiu carele bate altcum, decum arată, este stricat astfelu nostru stricați și omeni, cari cugetă altcum de cum vorbesc. Mincinoșii și lingușitorii au în gură miere, ăr în inimă au venin.

Din cele dăse până aici a-ți putut înțelega iubii mei, că minciuna este unul dintre cele mai mari păcate, pe care îl putem face; ea este atât de urată precum nu pôte fi altă faptă mai urată în ochii lui Dumnezeu și ai omenilor. Nu mințiți nici odată. Promiteți lui Dumnezeu, care singur v' pôte da tărie, și putere, ca să puteți ținea promisiunea, promiteți că totdeauna și în tot locul vreți numai adevărul numai adevărul curat, chiar și atunci, dacă pentru acesta a-ți avea să suferiți. Urăți minciuna, numai minciuna gro-

solană, ci și minciuna fină. Dacă istorisiți ceva, nu măriți lucrul, precum fac mulți, ca să pună în uimire pe ascultători. Dacă aveți se ve recunoșceți greșelele și păcatele nu vă opriți în mijlocul drumului, nu faceți lucrul pe jumătate nu ascundeți nimic, nu rețaceți nimic, spuneți adevărul curat și pe față, spuneți cum a fost.

Merg și pe calea adevărului, căci acesta duce totdeauna la scop.

Nu mințiți nici chiar în glumă, pentru-ca se amăgiți pe colegii pe camarazi voștri, ca apoi să rădeți de proștia lor, vedend că vă dau credemnt.

Dee Dumnezeu ca să putem dice despre voi despre toți: „Vedeți scolarii acestia nu spun nici odată minciuni, ori-cine se pôte încrede în ei, și le pôte crede toate“ Acesta ar fi o glorie, o mare glorie iubii mei. O glorie mai mare decât acesta eu nu cunosc. Dumnezeu se v' ajute și din înălțimea mării sale să ve dea tărie și putere, ca să ve puteți lăuda cu cuvintele psalmistului: „Calea adevărului am'ales“ Amin.

d. D.

Loterie.

Mercuri în 21 Ianuarie 1891.

Brünn: 6 40 46 51 23

[11]

1—3

Anunț.

P. T. d. d. subscriitori ai acțiilor din a II-a emisiune la institutul de credit și economii „Sebeșana“, cari nu și-au solvit încă toate ratele, conform statutelor institutului § 11 se provăa prin acesta ași raspunde ratele restante, la din contră se vor pune în aplicare dispozițiunile amintite.

S. Sebeș, în 18 Ianuarie 1891.

Direcțiunea.

Nr. (12)

1—3

Publicațiune.

Prin care se aduce la cunoștință publică, cumcă Patrichiu Pintea sen. din Șarpatac prin sentința consistorială dtdo 23 Novembre 1890 Nr.7365 B. fu totalminte divorțiat de soția sa Anna Calugăr din Saschiz.

Oficiul protopresbiteral gr. or al Sighișorei.

Sighișóra, 8 Ianuarie, 1891.

Dumitru Moldovan
administ. ppresb.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1890.

Budapesta—Predea					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiiu				
	Tren accele- rat	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone							
Viena	3.25	8.—	10.50	—	București	7.35	—	—	4.45	Viena	8.—	10.50	3.52	Teiuș	—	12.59	4.51	Copșa mică	4.05	10.47	7.10			
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08	—	4.10	9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40	Alba-Iulia	—	1.39	5.27	Șeica mare	4.35	11.17	7.43			
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.37	—	4.50	9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02	Vințul de jos	—	1.56	5.44	Lónneș	5.16	11.58	8.27			
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38	Brașov	2.13	—	5.50	10.17	Arad	8.10	3.50	5.27	Șibot	—	2.23	6.06	Oena	5.47	12.29	8.59			
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51	Feldiôra	2.43	4.00	—	10.32	Glogovaț	2.34	4.22	6.02	Simeria (Piski)	—	3.37	6.56	Sibiiu — Copșa mică						
	2.32	7.11	3.09	2.06	Apața	3.12	4.44	—	11.18		Gyorok	3.05	4.46	9.23	Deva	—	3.53		7.26	Sibiiu	7.35	4.34	9.50	
Mező-Telegd	3.02	7.41	3.48	2.46	Agostonfalva	3.47	5.47	—	11.51	Pauliș		3.23	4.58	6.34	Branicica	—	4.18		7.48	Oena	8.02	4.58	10.14	
Rév	3.33	8.16	4.31	3.40	Homorod	4.20	6.35	—	12.27		Radna-Lipova	3.39	5.16	6.52	Ilia	—	4.43		8.10	Lónneș	8.30	5.25	10.40	
Bratca	—	—	4.54	4.03	Hașfalău	5.25	8.12	—	1.35	Conop		—	5.38	7.17	Gurasada	—	4.53	8.20	Șeica mare	9.05	5.55	11.10		
Bucia	—	—	5.14	4.25	Sighișôra	5.45	8.47	—	1.59	Bérvava	—	5.53	7.33	Soborșin	—	5.21	8.48	Copșa mică	9.34	6.20	11.35			
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51	Elisabetopole	6.12	9.29	—	2.32	Soborșin	—	6.33	8.20	Șibot	—	5.56	9.17							
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32	Mediaș	6.33	10.10	—	2.59	Zam	—	6.58	8.49	Bérvava	—	6.46	9.54							
Stana	—	—	6.38	5.49	Copșa mică	6.46	10.32	—	3.13	Gurasada	—	7.22	9.16	Conop	—	7.02	10.09							
Aghireș	—	—	6.59	6.17	Micăsasa	6.48	10.42	11.47	3.18	Ilia	—	7.38	9.32	Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38							
Ghirbou	—	—	7.11	6.28		Blaș	7.22	11.37	12.32		4.03	Branicica	—	7.54	9.51	Pauliș	6.06	7.50	10.51					
Nadișul ung.	5.49	—	7.24	6.44	Crăciunel	—	11.52	12.44	4.14	Deva	—		8.14	10.18	Gyorok	6.24	8.03	11.03	Cucerdea	2.55	8.20	2.56		
Cluș.	6.02	10.35	7.39	7.04	Teiuș	7.51	12.23	1.06	4.36	Simeria (Piski)	—	8.43	10.44	Glogovaț	6.53	8.26	11.27	Cheța	3.25	8.53	3.26			
	6.12	11.02	7.54	8.30		7.58	1.23	1.30	5.06	Orăștia	—	9.12	11.14	Arad	7.06	8.38	11.38	Ludoș	3.41	9.11	4.42			
Apahida	6.27	11.23	8.11	8.55	Aiud	8.15	1.50	1.54	5.24	Șibot	—	9.34	11.39	Arad	7.45	9.05	12.10	M. Bogat	3.56	9.39	3.57			
Ghiriș	7.30	12.42	9.18	10.31	Vințul de sus	—	2.20	2.16	5.45	Vințul de jos	—	9.56	12.05		Szolnok	11.51	2.25	4.47	Cipeu-Iernut	4.33	10.18	4.34		
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19	Ujôra	—	2.28	2.23	5.51	Alba-Iulia	—	10.17	12.26	Budapesta	1.55	5.50	7.45	Kerelô-Sz.-Pál	4.48	10.34	4.49			
Ujôra	—	1.25	9.56	11.27	Cucerdea	8.45	2.46	2.39	6.08	Teiuș	—	10.44	12.58	Viena	7.20	1.40	6.05	Nireșteu	5.11	10.58	5.12			
Vințul-de-sus	—	1.33	10.02	11.35	Ghiriș	9.16	3.33	3.15	6.47	Simeria (Piski) — Petroșeni					Petroșeni — Simeria (Piski)					Oșorheiu	5.30	11.17	5.31	
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02	Apahida	—	5.28	4.32	7.52	Simeria	7.17	11.28	3.50	Petroșeni	6.05	10.42	4.03	Reghinul-săs.	5.46		—	5.46		
Teiuș.	8.37	2.14	10.39	1.18	Cluș	10.36	6.05	4.53	8.10	Streiu	7.54	12.12	4.32	Banița	6.45	11.23	4.49	Reghinul-săs.	7.25	—	7.25			
	8.42	2.24	10.57	1.18		10.48	6.26	5.32	8.30	Hațeg	8.45	1.08	5.20	Crivădia	7.26	41.57	5.24	Reghinul-săs.—Oșorheiu—Cucerdea						
Crăciunel	—	2.49	11.20	1.54	Nadișul ung.	—	6.42	5.48	8.50	Pui	9.39	2.03	6.15	Pui	8.07	12.33	6.04	Reghinul-săs	—	8.25	8.15			
Blaș	9.14	3.02	11.36	2.49	Ghirbou	—	6.58	—	9.35	Crivădia	2.51	2.51	7.03	Hațeg	8.51	1.19	6.43	Oșorheiu	—	10.—	9.53			
Micăsasa	—	3.33	12.04	3.23	Aghireș	—	7.24	6.11	9.19	Banița	11.26	3.30	7.28	Streiu	9.41	2.09	7.28	Reghinul-săs	7.24	5.54	10.20			
Copșa mică	9.49	3.48	12.23	3.46	Stana	—	7.47	—	9.43	Petroșeni	12.—	4.02	8.15	Simeria	10.20	2.47	8.—	Nireșteu	7.44	6.14	10.39			
Mediaș	10.07	—	12.39	4.27	Huiedin	12.01	8.27	6.43	10.02	Arad — Timișôra					Timișôra — Arad					7.28	Oșorheiu	8.07	6.37	11.02
Elisabetopole	10.30	—	1.08	5.39	Ciucia	12.31	8.49	7.12	10.41	Arad	—	6.18	4.18	Timișôra	—	6.30	1.10	Kerelô-Sz.-Pál	8.29	6.58	11.23			
Sighișôra	11.06	—	1.50	6.02	Bucia	—	9.08	—	10.56	Aradul-nou	—	6.40	4.40	Mercizifalva	—	7.23	1.59	Cipeu-Iernut	9.02	7.28	11.53			
Hașfalău	11.21	—	2.06	7.51	Bratca	—	9.28	—	11.13	Németh-Ságh	—	7.05	5.05	Orczifalva	—	7.49	2.19	d. Bogat	9.35	7.41	12.06			
Homorod	12.37	—	3.20	8.36	Rév	1.10	10.04	7.51	11.32	Vinga	—	7.33	5.33	Németh-Ságh	—	8.16	2.46	Ludoș	9.51	7.57	12.22			
Agostonfalva	—	—	3.56	9.10	Mező-Telegd	1.36	10.41	8.17	12.07	Orczifalva	—	7.56	5.50	Aradul-nou	—	9.09	3.41	Cheța	10.23	8.25	12.50			
Apața	1.26	—	4.19	9.44	Oradea-mare	2.01	11.06	8.42	12.41	Mercizifalva	—	8.14	6.06	Arad	—	9.25	3.55	Cucerdea	10.23	8.25	12.50			
Feldiôara	1.47	—	4.44	9.44	P. Ladány	2.08	1.19	8.47	1.09	Timișôra	—	9.04	6.50	Turda — Ghiriș					Ghiriș — Turda					
Brașov	2.23	—	5.20	10.31	Szolnok	3.31	3.31	10.09	3.03	Ghiriș — Turda					Turda — Ghiriș					Ghiriș — Turda				
	2.23	—	5.30	9.48	Budapesta	5.11	6.35	11.51	5.10	Ghiriș	7.40	10.50	3.56	9.30	Turda	6.05	9.40	2.40	8.20	Ghiriș	6.25	10.—	3.—	8.49
Timiș	3.15	—	6.14	11.23	Viena	1.40	3.—	7.20	6.50	Sighișôră — Odorheiu					Odorheiu — Sighișôră					Sighișôră — Odorheiu				
Predeal	3.47	—	6.45	12.08						Sighișôră	—	5.—	11.23		Odorheiu	—	8.40	2.45	Sighișôră	—	10.52	—	5.28	
București	9.30	—	11.35	—						Odorheiu	—	7.49	1.50		Sighișôră	—	10.52	—	5.28					
Murêș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murêș Ludoș					Ghiriș — Turda					Turda — Ghiriș					Copșa mică—Sibiiu				
Murêș-Ludoș	—	—	—	4.—	Bistrița	—	—	—	1.16	Ghiriș	7.40	10.50	3.56	9.30	Turda	6.05	9.40	2.40	8.20	Ghiriș	6.25	10.—	3.—	8.49
Țaga-Budatelic	—	—	—	7.07	Țaga-Budatelic	—	—	—	4.15	Sighișôră — Odorheiu					Odorheiu — Sighișôră					Sighișôră — Odorheiu				
Bistrița	—	—	—	9.59	Murêș-Ludoș	—	—	—	7.21	Sighișôră	—	5.—	11.23		Odorheiu	—	8.40	2.45	Sighișôră	—	10.52	—	5.28	
Nota: Numerele cele grase înseamnă ôrele de nôpte.																								